

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Nusikaltimų Aukos](#) > [Nukentėjusiųjų Teisės Pagal Šalis](#) > 1. MANO TEISĖS
NUSIKALTIMO TYRIMO METU

1. MANO TEISĖS NUSIKALTIMO TYRIMO METU

[Kaip ir kur galiu pranešti apie nusikaltimą?](#)

[Kaip galiu sužinoti, ką institucijos darys pranešus apie nusikaltimą?](#)

[Kaip galiu dalyvauti nusikaltimo tyrime?](#)

[Kokios yra mano, kaip liudytojo, teisės?](#)

[Esu nepilnametis. Ar turiu papildomų teisių?](#)

[Kokios informacijos galiu gauti iš policijos arba pagalbos ir paramos nukentėjusiesiems organizacijų vykstant nusikaltimo tyrimui?](#)

[Ar galiu gauti teisinę pagalbą?](#)

[Kaip gali būti skirta apsauga, jei man kyla pavojus?](#)

[Kokios paslaugos ir pagalba man gali būti suteiktos vykstant nusikaltimo tyrimui?](#)

[Ar yra galimybių nusikaltimą padariusiam asmeniui ir man taikiai susitarti arba taikyti tarpininkavimą?](#)

[Kaip mano byla bus tęsiama pasibaigus ikiteisminiam tyrimui?](#)

[Ar galiu skųstis, jei mano byla bus nutraukta neperdavus jos nagrinėti teismui?](#)

[Esu užsienietis. Kaip ginamos mano teisės ir interesai?](#)

[Papildoma informacija](#)

Kaip ir kur galiu pranešti apie nusikaltimą?

Apie nusikaltimą galite pranešti vietos policijai, pageidautina – vietos, kurioje įvyko nusikaltimas. Skubiu atveju su policija visada galite susisiekti numeriu 112. Neskubiais atvejais galite nuvykti į artimiausią policijos nuovadą. Policijos nuovadų adresai pateikiami vietos policijos pajėgų interneto svetainėje [olandų](#) ir [prancūzų](#) kalbomis.

Jei esate Belgijos pilietis arba gyvenate Belgijoje (pvz., jums buvo suteiktas leidimas nuolat gyventi Belgijoje), apie nesunkius nusikaltimus (pvz., vandalizmą, vagystes iš parduotuvių ir dviračio vagystę) galite pranešti internetu [olandų](#), [prancūzų](#) arba [vokiečių](#) kalbomis. Be to, kiekvienas asmuo, įskaitant turistus, apie su internetu susijusius nusikaltimus taip pat gali pranešti specialioje svetainėje, kuri prieinama [olandų](#), [prancūzų](#), [vokiečių](#) ir [anglų](#) kalbomis.

Už kai kuriuos nusikaltimus (pvz., persekiojimą, garbės ir orumo įžeidimą ir šmeižtą) baudžiamojon atsakomybėn gali būti traukiama tik nukentėjusiajam padavus skundą.

Apie nusikaltimą nebūtina pranešti iš karto, tačiau savo paties interesais turėtumėte apie tai pranešti kuo greičiau, kad policija turėtų informaciją apie nusikaltimo faktus ir aplinkybes ir bet kokią jūsų patirtą žalą. Taip pat turėtumėte atsižvelgti į tai, kad po tam tikro laiko institucijos nebegalės pradėti baudžiamojo persekiojimo. Šis laikotarpis, arba senaties terminas, yra nustatytas įstatymais ir jo trukmė skiriasi priklausomai nuo nusikaltimo rūšies ir gali būti nuo šešių mėnesių iki penkiolikos metų.

Policija jus apklaus ir surašys oficialų protokolą. Apklaustos metu turite įvairias teises, kurios toliau taikomos, jei vėliau pateikiate kitus parodymus. Nepaisant to, ar esate apklausiamas kaip nukentėjęs, ar kaip liudytojas, policijos pareigūnas prieš apklausą turi jums išaiškinti, jog:

- galite reikalauti, kad visi klausimai ir atsakymai būtų įrašomi jūsų paties žodžiais;
- galite reikalauti atlikti tam tikrą tyrimo veiksmą arba apklausti tam tikrą asmenį;
- jūsų parodymai gali būti naudojami kaip įrodymai teisme;
- galite nemokamai gauti savo apklausos protokolo kopiją. Kopijos turite paprašyti pasibaigus apklausai. Dažniausiai kopija jums bus pateikta nedelsiant.

Jei nemokate proceso kalbos ir policijos pareigūnas negali pareiškimo užrašyti jūsų kalba arba nepaprašo jo užrašyti jūsų kalba, policija jums suteiks profesionalų vertėją.

Jūsų pareiškimas bus įtrauktas į oficialų protokolą, kuriame gali būti nurodyta ši informacija:

- jūsų vardas, pavardė, adresas, telefono numeris ir bet koks el. pašto adresas;
- nusikaltimo aplinkybės: su nusikaltimu susiję asmenys, kur, kada ir kas atsitiko, kokias pasekmes patyrėte;
- bet kokių liudytojų kontaktiniai duomenys;
- dalyvavusių asmenų aprašymas, įskaitant ūgį, kūno sudėjimą ir aprangą. Taip pat labai naudinga informacija apie tikėtiną amžių, plaukų spalvą ir stilių, akcentą ir tokius ypatingus požymius kaip karpos, randai, tatuiruotės arba apgamai;
- bet kokie jūsų patirti sužalojimai (gydytojo išduotą pažymą ir nedarbingumo pažymą policijai galite pateikti jau po pirminio pranešimo apie nusikaltimą); taip pat galite prašyti, kad jūsų gydytojas išduotų nedarbingumo pažymą;
- visa kita jūsų patirta (fizinė) žala (naudinga padaryti patirtos žalos nuotraukas).

Savo pareiškime taip pat galite nurodyti, ar jums reikia kokios nors praktinės, socialinės, psichologinės arba teisinės pagalbos.

Galite pasidaryti visų policijai perduodamų dokumentų kopijas, nes jų gali prireikti vėliau, pvz., kreipiantis į savo draudimo bendrovę.

Jei nukentėjote nuo lytinio smurto, jūsų apklausa, kai įmanoma, gali būti vykdoma specialiame kabinete, kuriame užtikrinamas būtinas privatumas.

Dažniausiai policija parengia oficialų protokolą (*proces-verbaal/procès-verbal*) ir išsiunčia jį prokuratūrai (*parket/parquet*). Tuomet prokuroras nusprendžia, ar policija turi pradėti tyrimą, ar ne. Šį tyrimą atlieka prokuroras (*procureur des Konings/procureur du Roi*) (standartinis tyrimas (*opsporingsonderzoek/enquête pénale*)) arba, sudėtingesniais atvejais arba kai reikia taikyti prievartos priemones, pvz., kratą namuose, ikiteisminio tyrimo teisėjas (teisminis tyrimas (*gerechtelijk onderzoek/instruction judiciaire*)). Kai kuriais atvejais policija gali priimti sprendimą pati atlikti tyrimą ir nusiųsti visą tokio tyrimo medžiagą prokuratūrai, kad ji toliau nagrinėtų bylą (policijos tyrimas (*ambtshalve politioneel onderzoek/enquête policière d'office*)). Kai padaryti tam tikri nesunkūs nusikaltimai (pavyzdžiui, dviračio vagystė) ir atsižvelgdama į aplinkybes (pvz., jeigu nėra nusikaltimą padariusio asmens pėdsakų), policija parengia supaprastintą oficialų protokolą (*vereenvoudigd proces-verbaal (VPV)/procès-verbal simplifié*) ir mėnesio pabaigoje prokuratūrai persiunčia tik visų tokio pobūdžio protokolų lentelę. Šis supaprastintas oficialus protokolą liks policijos nuovadoje ir nebus siunčiamas prokuratūrai. Kiekvieną mėnesį visų surašytų supaprastintų oficialių protokolų lentelė bus siunčiama prokurorui, todėl jis bus informuojamas apie jūsų bylą. Paaiškėjęs kokiai nors naujai informacijai, kuri gali būti svarbi nagrinėjant bylą (pvz., jeigu nustatoma nusikaltimą padariusio asmens tapatybė), oficialus protokolą bus nusiųstas prokurorui ir policija atitinkamai jus informuos.

Kaip galiu sužinoti, ką institucijos darys pranešus apie nusikaltimą?

Pranešęs apie nusikaltimą, gausite dokumentą, kuriuo bus patvirtinamas pranešimo apie nusikaltimą įteikimo faktas. Jame bus nurodytas jūsų bylos registracijos numeris, jums padėjusio policijos pareigūno vardas, pavardė ir prokuratūros (į kurią galite kreiptis dėl informacijos apie savo atvejį) kontaktiniai duomenys.

Šiame dokumente bus aiškiai nurodyta, ar jūsų pranešimas bus nagrinėjamas parengus standartinį oficialų protokolą, tiriamas policijos, ar sprendžiamas parengus supaprastintą oficialų protokolą.

Kaip galiu dalyvauti nusikaltimo tyrime?

Jei vykdant baudžiamąjį persekiojimą nesimate jokių papildomų priemonių, o tik pateikiate pranešimą policijai, prokuroras jus informuos tik apie teismo posėdžio datą, vietą ir laiką.

Norėdamas gauti daugiau informacijos apie bet kokius veiksmus, kurių buvo imtasi dėl jūsų pranešimo, turite teisę užsiregistruoti kaip nukentėjusioji šalis (*benadeelde persoon/personne lésée*). Prokuratūros raštinėje arba policijos nuovadoje galite asmeniškai arba per savo advokatą oficialų protokolą surašiusiam policijos pareigūnui pateikti pareiškimą dėl nukentėjusiosios šalies statuso suteikimo, šį pareiškimą taip pat galite nusiųsti registruotu laišku prokuratūros raštinei. Tokio pareiškimo šabloną gausite tuo metu, kai jums bus įteiktas dokumentas, kuriuo patvirtinamas pranešimo apie nusikaltimą įteikimo faktas.

Jei esate nukentėjusioji šalis, raštu gausite informaciją apie prokuroro sprendimus (pavyzdžiui, apie sprendimą nutraukti bylą ir šio sprendimo priežastis arba apie sprendimą pradėti teisminį bylos nagrinėjimą) ir apie bylos nagrinėjimo teisme pradžią. Taip pat turėsite teisę pateikti bet kurį dokumentą, kurį, jūsų manymu, naudinga pridėti prie bylos medžiagos. Taip pat turėsite teisę prašyti leisti susipažinti su bylos dokumentais ir gauti tokių dokumentų kopijas.

Jeigu norite pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo arba pasinaudoti kitomis teisėmis, privalote ieškinį pareikšti kaip *civilinis ieškovas baudžiamajame procese (burgerlijke partij/partie civile)*. Tai galite padaryti bet kuriame proceso etape šiuo tikslu asmeniškai arba per savo advokatą pateikdamas aiškų prašymą. Kaip civilinis ieškovas, galite reikalauti leisti susipažinti su bylos medžiaga ir gauti jos kopijas, prašyti atlikti papildomus tyrimo veiksmus, teikti skundus ir gauti informaciją, taip pat būti informuojamas apie nuteistojo įkalinimą.

Kaip baudžiamajame procese dalyvaujantis civilinis ieškovas ar nukentėjusioji šalis, turite teisę valdžios institucijose būti atstovaujamas advokato. Belgijoje tyrimas yra konfidencialus, todėl atliekant tyrimo veiksmus (pvz., apklausiant įtariamąjį) dalyvauti negalėsite, išskyrus atvejus, kai tyrimas, siekiant atkurti nusikaltimo aplinkybes, atliekamas nusikaltimo vietoje; tokiuose tyrimo veiksmuose civilinis ieškovas gali dalyvauti.

Nusikaltimo padarymo fakto arba nusikaltimą padariusio asmens kaltės įrodyti neprivalote.

Šiame baudžiamąjo proceso etape galimybės gauti išlaidų atlyginimą nėra.

Prokuratūrai perdavus oficialų protokolą ir pradėjus baudžiamąjį persekiojimą, baudžiamąjo proceso sustabdyti negalima. Tai taikoma net ir tais atvejais, kai už nusikaltimą baudžiamąjį atsakomybėn traukiama tik apie jį pranešus nukentėjusiajam, pvz., persekiojimo byloje.

Kokios yra mano, kaip liudytojo, teisės?

Tikėtina, kad atliekant ikiteisminį tyrimą jus apklaus kaip liudytoją (*getuige/témoin*).

Jei manote, kad jums, kaip liudytojui (ir jūsų šeimos nariams ir giminaičiams), gresia pavojus, tam tikromis aplinkybėmis jums gali būti taikomos šios liudytojų apsaugos priemonės:

- konsultacijos dėl prevencinių priemonių ir pagalba pradėdant jas naudoti;
- prevencinis policijos patruliavimas;
- priimamų ir siunčiamų telefono skambučių įrašymas;
- slapto telefono numerio arba mobiliojo telefono skubiems skambučiams ir apsaugoto automobilio registracijos numerio suteikimas;
- fizinė apsauga ir
- gyvenamosios vietos pakeitimas iki 45 dienų.

Išimtinėmis aplinkybėmis, kai nukentėjote nuo nusikalstamos organizacijos padaryto nusikaltimo arba labai sunkaus nusikaltimo, pvz., nepilnamečio pagrobimo arba nužudymo, arba tapote tokių nusikaltimų liudytoju ir pirmiau nurodytos priemonės nėra pakankamos jūsų saugumui užtikrinti, gali būti taikomos specialios apsaugos priemonės:

- gyvenamosios vietos pakeitimas ilgiau nei 45 dienoms ir
- tapatybės pakeitimas.

Galite prašyti atlyginti kelionės ir apgyvendinimo išlaidas, kad galėtumėte vykstant tyrimui duoti parodymus. Be to, liudytojai gali kreiptis dėl pusės dienos kompensacijos už darbe nebūtą laiką. Šios išlaidos apmokamos iš valstybės biudžeto, tačiau jas turės atlyginti kaltinamasis, jei bus pripažintas kaltu.

Jei jums skirta apsaugos priemonė arba esate už šalies ribų, galite būti apklausiamas vaizdo arba telefono konferencijos priemonėmis.

Esu nepilnametis. Ar turiu papildomų teisių?

Jei jūs jaunesnis nei 18 metų ir nukentėjote nuo nusikaltimo, apklausos metu turite šias papildomas teises:

- kad jus lydėtų pasirinktas suaugęs asmuo ir
- kad jūsų apklausa būtų vykdoma tinkamoje patalpoje.

Tam, kad nebūtumėte apklausiamas kelis kartus, jūsų apklausa gali būti įrašoma arba filmuojama. Jei jums mažiau nei 12 metų, apklausą įrašyti vaizdo priemonėmis galima tik jus apie tai iš anksto informavus. Jei esate vyresnis nei 12 metų, apklausą įrašyti vaizdo priemonėmis galima tik gavus jūsų sutikimą. Šios apklausos vyksta specialiai įrengtose patalpose.

Jei nukentėjote nuo lytinio priekabiavimo, su prostitucija arba pornografija susijusio nusikaltimo, nuosprendžio priėmimo senatis nepradedama skaičiuoti, kol jums nesueina 18 metų.

Jei esate nepilnametis nukentėjusysis, policija jus nukreips į specializuotą nepilnamečių nukentėjusiųjų centrą.

Be to, žiniasklaidoje nebus skelbiama jūsų tapatybė, t. y. bus draudžiama viešai rodyti ir platinti nuotraukas, piešinius ir kitą medžiagą, kurioje gali būtų atskleista jūsų tapatybė.

Kokios informacijos galiu gauti iš policijos arba pagalbos ir paramos nukentėjusiesiems organizacijų vykstant nusikaltimo tyrimui?

Policija suteiks jums informaciją apie:

- paslaugų arba organizacijų, į kurias galite kreiptis pagalbos, rūšis;
- procedūras, kurios bus taikomos pranešus apie nusikaltimą;
- reikalavimus dėl kompensacijos gavimo.

Ši informacija gali būti pateikiama lankstinukuose ir brošiūrose arba žodžiu. Brošiūros parengtos trimis oficialiosiomis kalbomis ([olandų](#), [prancūzų](#) ir [vokiečių](#)). Kasdienėje praktikoje žodžiu pateikiama informacija gali būti suteikta ir kitomis kalbomis (pvz., anglų).

Svarbu žinoti, kad apie tam tikrus bylos eigos pokyčius būsite informuojamas tik jei užsiregistravote kaip nukentėjusioji šalis arba pareiškėte ieškinį kaip [civilinis ieškovas baudžiamajame procese](#)¹. Būsime informuojamas apie:

- prokuroro sprendimą nutraukti bylą ir sprendimo pagrindą;
- prokuroro sprendimą atiduoti bylą ikiteisminio tyrimo teisėjui teisminei tyrimui atlikti;
- prokuroro sprendimą siūlyti sudaryti taikos sutartį su nusikaltimą padariusiu asmeniu arba taikyti tarpininkavimą ir
- jūsų bylos atidavimo teismui datą.
- Be to, kaip nukentėjusioji šalis arba civilinis ieškovas baudžiamajame procese turite teisę prašyti leisti susipažinti su bylos medžiaga ir gauti jos kopijas. Šis prašymas tyrimo metu turi būti pateikiamas prokuratūrai arba ikiteisminio tyrimo teisėjui.

Galite daryti bylos medžiagos kopijas, tačiau už kiekvieną kopiją turėsite sumokėti (apytiksliai 0,25–0,50 euro už kopiją). Tačiau kai bylą nagrinėja asizų teismas (*hof van assisen/cour d'assises*), kopijos yra nemokamos.

Ar galiu gauti teisinę pagalbą?

Iš pradžių galite prašyti suteikti pirminę teisinę pagalbą (*juridische eerstelijnsbijstand/aide juridique de première ligne*), kurios sulaukus advokatai tam tikromis dienomis konkrečiu laiku teikia nemokamas teises konsultacijas. Prireikus jie gali pasiūlyti jums kreiptis į specialią tarnybą ar organizaciją. Konsultacijos teikiamos teismuose, taikos teisėjų teismuose (*vrederegerecht/justice de paix*), teisės centruose, kai kuriose savivaldybių administracijose ir t. t. Teisės centrą (*justitiehuis/maison de justice*) galite rasti kiekviename teismo apylinkėje (jų kontaktiniai duomenys pateikiami [prancūzų](#) ir [olandų](#) kalbomis), kita vertus, galite kreiptis į paramos nukentėjusiesiems organizacijas.

Norėdamas gauti išsamią teisinę konsultaciją ir pagalbą ir būti atstovaujamas, turite pasinaudoti advokato paslaugomis. Šiuo atveju naudositės antrinės teisinės pagalbos (*juridische tweedelijnsbijstand/aide juridique de deuxième ligne*) paslaugomis, kurios, atsižvelgiant į jūsų pajamas, gali būti iš dalies arba visiškai nemokamos. [vairių kategorijų asmenims, kurių padėtis yra specifinė, pvz., nepilnamečiams arba protinę negalią turintiems asmenims, visada suteikiama teisė į nemokamą teisinį atstovavimą.

Dėl antrinės teisinės pagalbos turite nuvykti į Teisinės pagalbos biurą (*bureau voor juridische bijstand/bureau d'aide juridique*) (kontaktiniai duomenys pateikiami [prancūzų](#) ir [olandų](#) kalbomis), kuris yra kiekvieno teismo pastate. Turėsite pateikti visus dokumentus, įrodančius, kad priklausote kuriai nors iš specialių kategorijų arba kad jūsų grynosios pajamos yra mažesnės už nustatytą ribą. Biuras per dvi savaites nuspręs, ar patenkinti jūsų prašymą, ir nusiųs jums paskirto advokato kontaktinius duomenis. Taip pat galima paklausti, ar jūsų pasirinktas advokatas sutinka teikti antrinę teisinę pagalbą. Sutikęs advokatas susisieks su Teisinės pagalbos biuru ir prašys patenkinti jūsų prašymą.

Jei jūsų pajamos nedidelės, teikiant teisinę pagalbą (*rechtsbijstand/assistance judiciaire*) ir esant tam tikroms sąlygoms taip pat galite prašyti atleisti nuo įvairių procesinių mokesčių (pvz., antstolio mokesčių ir mokesčių už bylos medžiagoje pateiktų įrodymų kopijas). Norėdamas pasinaudoti galimybe nemokėti mokesčių, prašymą turite pateikti baudžiamųjų bylų teismo, kuriame nagrinėjama jūsų byla, Teisinės pagalbos biurui. Jei jau esate civilinis ieškovas baudžiamajame procese, šį prašymą raštu arba žodžiu galite pateikti bylą nagrinėjančiame baudžiamųjų bylų teisme.

Taip pat rekomenduojama atidžiai patikrinti draudimo sutartį ir išsiaiškinti, ar joje numatytas teisinių išlaidų draudimas. Susisiekite su savo draudimo agentu.

Kaip gali būti skirta apsauga, jei man kyla pavojus?

Iškilus pavojui, policija nedelsdama taiko bendras apsaugos priemones ir taip užtikrina jūsų saugumą. Jei manote, kad jums pavojus gresia dėl duotų parodymų arba parodymų, kuriuos ketinate duoti, ir esate pasirengęs patvirtinti savo parodymus teisme, papildomą apsaugą gali suteikti Liudytojų apsaugos komisija (*Getuigenbeschermingscommissie/ Commission de protection des témoins*). Jeigu prokuroras (atliekantis įprastą tyrimą) arba ikiteisminio tyrimo teisėjas (atliekantis ikiteisminį tyrimą) mano, kad jums reikia taikyti šias apsaugos priemones, jis nusiunčia atitinkamą prašymą Liudytojų apsaugos komisijai.

Jei nukentėjote nuo išžaginimo arba lytinio priekabiavimo, jums bus taikoma apsauga nuo tapatybės paviešinimo žiniasklaidoje. Bet koks nuotraukų, piešinių arba kitų dokumentų, kuriuose gali būti atskleista jūsų tapatybė, viešas rodymas arba platinimas yra laikomas nusikaltimu.

Jei nukentėjote nuo smurto šeimoje ir bijote grįžti namo, policija jums (ir jūsų vaikams) suteiks saugią nakvynės vietą.

Be to, galite paprašyti policijos jūsų asmens duomenų nenurodyti oficialiame protokole, tačiau turėtumėte atsižvelgti į tai, kad šiuos duomenis policija privalės pateikti prokuroro prašymu.

Itin didelę grėsmę jums arba su jumis susijusiam asmeniui keliančiomis aplinkybėmis, kurios atsirado davus parodymus, ikiteisminio tyrimo teisėjas gali taikyti dalinį arba visišką anonimiškumą (šiuo klausimu policija įgaliojimų neturi). Ikiteisminio tyrimo teisėjas neretai savo iniciatyva nuspręs taikyti anonimiškumą, tačiau prašymą galite pateikti ir pats. Jei ikiteisminio tyrimo teisėjas jūsų prašymą atmeta, šis sprendimas yra neskundžiamas.

Dalinis anonimiškumas reiškia, kad jūsų tapatybė nebus atskleista oficialiame posėdžio apklausos protokole. Tai

įmanoma atliekant įprastą tyrimą ir ikiteisminį tyrimą.

Visiškas anonimiškumas reiškia, kad jūsų tapatybė bus įslaptinta per visą baudžiamąjį procesą; visišką anonimiškumą galima taikyti tik tuo atveju, jei:

- vyksta ikiteisminio tyrimo teisėjo atliekamas teisminis tyrimas;
- dalinio anonimiškumo nepakanka jums apsaugoti;
- jaučiate, jog jūsų duoti parodymai sukels pavojų jums ir giminaičiams, ir nurodote, kad dėl šios priežasties nenorėtumėte duoti parodymų, ir
- nusikaltimą padarė nusikalstama organizacija arba tai sunkus nusikaltimas (pvz., nepilnamečių pagrobimas ar nužudymas).

Kokios paslaugos ir pagalba man gali būti suteiktos vykstant nusikaltimo tyrimui?

Visi policijoje ir teismo institucijose dirbantys darbuotojai privalo suteikti jums visą būtiną informaciją, o atitinkamais atvejais – nukreipti jus į specializuotas tarnybas. Pagalbą nukentėjusiesiems teikia įvairios specializuotos tarnybos. Per visą baudžiamąjį procesą galite naudotis toliau nurodytomis specializuotomis tarnybomis:

- Policija priima asmenis, teikia praktinę pagalbą, informaciją, rengia oficialius protokolus ir nukreipia į atitinkamas tarnybas. Kai dalyvaujantis policijos pareigūnas negali jums suteikti optimalios pagalbos (pvz., kritiniu momentu arba labai sudėtingose situacijose), reikiamą pagalbą galima gauti iš specializuotų su nukentėjusiais dirbančių policijos tarnybų (*politieusle slachtofferbejegening/assistance policière aux victimes*).
- Teisės centre veikiančios nukentėjusiųjų priimamojo tarnybos (*slachtofferonthaal/accueil des victimes*) gali jums pateikti specialią informaciją apie jūsų atvejį. Kiekvienoje teismo apylinkėje yra teisės centras (jų kontaktiniai duomenys pateikiami [prancūzų](#) ir [olandų](#) kalbomis). Šioje tarnyboje galite gauti per visą teismo procesą reikalingą paramą ir pagalbą. Prireikus ir atsižvelgdami į problemos pobūdį, nukentėjusiųjų priimamojo tarnybos darbuotojai nukreips jus į specializuotas tarnybas. Nukentėjusiųjų priimamojo tarnybos darbuotojai gali teikti jums pagalbą, kai vykstant procesui atsiranda emociškai sunkių momentų, padėti susipažinti su byla, teiks pagalbą teismo posėdyje, padės susigrąžinti dokumentinius įrodymus arba teiks pagalbą atkuriant nusikaltimo aplinkybes. Jie taip pat gali padėti rengti prašymą dėl bausmės.
- Paramos nukentėjusiesiems tarnybos (*diensten slachtofferhulp/services d'assistance aux victimes*) teikia papildomą pagalbą sprendžiant nusikaltimo pasekmes, t. y. emocinę ir psichologinę paramą, informaciją (apie jūsų teises, patirtų nuostolių atlyginimą, teisminį bylos nagrinėjimą ir galimybę gauti teisinę pagalbą), įskaitant pagalbą susisiekiant su įvairiomis institucijomis (pvz., draudimo bendrovėmis, policija, teisminėmis institucijomis, advokatais, ligoninėmis ir t. t.). Paprastai į šias [tarnybas](#) jus nukreipia policija arba teisėjų padėjėjai, tačiau su jomis galite susisiekti ir pats.

Paprastai šios paslaugos yra nemokamos ir jomis naudojama savanoriškai.

Jei nukentėjote nuo prekybos žmonėmis, pagalbą jums gali suteikti įvairios privačios specializuotos tarnybos. Šių tarnybų koordinavimą ir bendradarbiavimą užtikrina [Lyčių lygių galimybių ir pasipriešinimo rasizmui centras](#) (*Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding/Centre pour l'Egalité des chances et la lutte contre le racisme*). Taip pat galite pasinaudoti įvairiomis specialiomis priemonėmis, susijusiomis su leidimais gyventi ir dirbti, jei jums suteikiama [nukentėjusiojo nuo prekybos žmonėmis²](#) apsauga.

Galite gauti medicininę pagalbą, tačiau jei neturite galiojančio sveikatos draudimo, jūsų gali būti paprašyta už tai sumokėti (vis dėlto ieškinyje dėl kompensacijos galite prašyti atlyginti šias išlaidas). 27 ES valstybių narių, Islandijos, Lichtenšteino, Norvegijos ir Šveicarijos piliečiai gali naudotis [Europos sveikatos draudimo kortele](#).

Ar yra galimybių nusikaltimą padariusiam asmeniui ir man taikiai susitarti arba taikyti tarpininkavimą?

Tarpininkavimu galima pasinaudoti visuose baudžiamąjo proceso etapuose: policijoje (tarpininkavimas policijoje); savivaldybėse (tarpininkavimas taikant administracines sankcijas); prokuratūroje prieš priimant sprendimą dėl baudžiamąjo persekiojimo (tarpininkavimas baudžiamosiose bylose) ir prokuratūrai priėmus sprendimą pradėti

baudžiamąjį persekiojimą (atkuriamasis tarpininkavimas). Atkuriamuoju tarpininkavimu taip pat galima pasinaudoti bausmės vykdymo laikotarpiu ir paskyrus bausmę.

Tarpininkavimą galima taikyti dėl visų rūšių nusikaltimų. Apie galimybę pasinaudoti tarpininkavimu jus turėtų informuoti prokuroras, ikiteisminio tyrimo teisėjas ir bylą nagrinėjantis teisėjas. Tarpininkavimo turite teisę prašyti ir pats.

Tarpininkavimas policijoje (*politieele schadebemiddeling/médiation policière*) siūlomas, kai padaryti smulkūs nusikaltimai (pvz., grafičių piešimas, smulkios vagystės, ir vandalizmas), turtinei žalai atlyginti. Šios rūšies tarpininkavimu galima pasinaudoti Leveno, Mecheleno ir Briuselio policijos apylinkėse. Tarpininkavimas vyksta prokuratūrai neišsiuntus oficialaus protokolo. Apie tarpininkavimo rezultatus informuojamas prokuroras ir, jei žala atlyginta, paprastai byla nutraukiama.

Tarpininkavimas taikant [administracines sankcijas](#)³ vykdomas prieš skiriant administracinę sankciją. Tai privaloma, jei nusikaltimą padaręs asmuo yra jaunesnis nei 16 metų. Tarpininkavimu visų pirma siekiama atlyginti padarytą žalą ir jį vykdo vietos valdžios institucijų pareigūnai.

Tarpininkavimu baudžiamosiose bylose (*bemiddeling in strafzaken/médiation pénale*) gali siūlyti pasinaudoti prokuroras, už nusikaltimą gali būti skiriama iki dvejų metų laisvės atėmimo bausmė. Šios rūšies tarpininkavimas vykdomas prieš priimant sprendimą patraukti nusikaltimą padariusį asmenį baudžiamojon atsakomybėn ir jį vykdo teisės centro darbuotojai. Jūsų, kaip nukentėjusiojo nuo nusikaltimo, pagrindinis tikslas vykdant tarpininkavimą bus gauti kompensaciją už patirtą žalą. Prokuroras gali pasiūlyti vieną arba daugiau papildomų priemonių, kurias reikėtų taikyti nusikaltimą padariusiam asmeniui (psichologinis gydymas arba terapija, mokymas arba paslaugų teikimas). Jeigu nusikaltimą padaręs asmuo ir nukentėjęsysis susitaria dėl žalos atlyginimo ir nusikaltimą padaręs asmuo laikėsi bet kokių jam taikomų papildomų priemonių, baudžiamasis persekiojimas bus nutrauktas (tai reiškia, kad prokuroras nebegalės perduoti bylos teismui). Jeigu nusikaltimą padaręs asmuo nesilaiko nustatytų sąlygų, byla gali būti perduota teismui. Vykdamas šios rūšies tarpininkavimą, būtinas jūsų bendradarbiavimas, o jei nesutinkate bendradarbiauti, byla bus gražinta prokurorui, kuris iš naujo nuspręs, ar pradėti baudžiamąjį persekiojimą.

Atkuriamasis tarpininkavimas (*herstelbemiddeling/médiation réparatrice*) vykdomas atskirai nuo baudžiamąjo proceso ir jo nepakeičia. Todėl teisminės institucijos ir toliau turi pareigą priimti kokį nors sprendimą dėl baudžiamąjo persekiojimo, bausmių skyrimo ir vykdymo. Tačiau tai nereiškia, kad nebegalite pradėti tarpininkavimo bet kuriame proceso etape, t. y. prieš pradėdant bylą nagrinėti teisme, bylą nagrinėjant teisme arba teisėjui priėmus nuosprendį. Kiekvienas tiesiogiai su baudžiamąja byla susijęs asmuo gali prašyti tarpininkavimo. Tai reiškia, kad tarpininkavimo gali prašyti ne tik nukentėjęsysis ar nusikaltimą padaręs asmuo, bet ir, pvz., partneris, šeimos narys arba giminaitis. Atkuriamąjį tarpininkavimą vykdo dvi nevyriausybinės organizacijos: [Suggnomè](#) Flandrijos regione ir [Médianté](#) – Valonijos regione. Jų vietinės tarnybos veikia kiekvienoje teismo apylinkėje. Per atkuriamąjį tarpininkavimo procesą pasiektas susitarimas yra konfidencialus ir teismui siunčiamas tik gavus abiejų šalių sutikimą. Teismo sprendime būtina užsiminti apie atkuriamąjį tarpininkavimą, tačiau teismas neprivalo atsižvelgti į pasiektą susitarimo turinį.

Tarpininkavimas vykdomas ir jaunimo bylose, o atkuriamuoju tarpininkavimu galima pasinaudoti prokuratūroje ir pačiuose jaunimo bylų teismuose. Grupinius susitikimus (*herstelgericht groepsoverleg (hergo)/concertation restauratrice en groupe*) gali paskirti jaunimo bylų teismas. Tikimasi, kad teisėjas pirmenybę teiks tarpininkavimo priemonei (o ne nusikaltimą padariusio nepilnamečio asmens nuteisimui) ir konflikto šalis informuos apie šią galimybę. Jeigu taikant atkuriamąjį tarpininkavimą nukentėjęsysis ir nusikaltimą padaręs asmuo susitaria, teisėjas paprastai turi patvirtinti šią sutartį. Teisėjui neleidžiama keisti sutarties turinio, tačiau sutartį gali būti atsisakoma patvirtinti tais atvejais, kai pagal jos turinį aiškiai matyti, kad gali kilti grėsmė visuomenės saugumui. Tarpininkavimą ir grupinius susitikimus rengia aktyvia veikla užsiimančios vietinės pagalbos jaunimui sektoriaus nevyriausybinės organizacijos.

Kaip mano byla bus tęsiama pasibaigus ikiteisminiam tyrimui?

Tyrimo pabaigoje priimamus sprendimus lemia tai, ar tai yra teisminis, ar įprastas tyrimas.

Jei buvo vykdomas įprastas tyrimas, prokuroras gali priimti sprendimą:

- nutraukti bylą;

- siūlyti nusikaltimą padariusiam asmeniui sudaryti taikų susitarimą (*minnelijke schikking/résolution à l'aimable*) – jei nusikaltimą padaręs asmuo sutinka su pasiūlymu ir atlygina jums nuostolius, byla bus nutraukta;
- siūlyti tarpininkavimą baudžiamosiose bylose (*bemiddeling in strafzaken/médiation dans les affaires pénales*);
- atiduoti bylą teismui.

Jūs kaip nukentėjusioji šalis arba civilinis ieškovas baudžiamajame procese būsite informuotas apie prokuroro sprendimą.

Jei atliekamas teisminis tyrimas, ikiteisminio tyrimo teisėjas bylą persiūs teismo ikiteisminio tyrimo skyriui (*raadkamer/chambre du conseil*). Ikiteisminio tyrimo skyriuje teismo posėdžiai yra uždari: juose neleidžiama dalyvauti spaudos ir visuomenės atstovams. Dalyvauti galite tik jūs ir jūsų advokatas, o giminaičiams ir draugams dalyvauti nebus leidžiama. Ikiteisminio tyrimo skyrius gali priimti sprendimą:

- nutraukti bylą, jei mano, kad nusikaltimui įrodyti nepakanka įrodymų arba nusikaltimas nebuvo padarytas;
- atiduoti bylą nagrinėti teisme, jei mano, jog yra pakankamai įrodymų, kad kaltinamojo byla būtų nagrinėjama teisme;
- išsiųsti kaltinamąjį gydyti į specializuotą psichikos sveikatos įstaigą, jei jis serga protine liga arba dėl sunkios protinės būklės negali kontroliuoti savo veiksmų; šiuo atveju kaltinamasis gali prašyti surengti viešą teismo posėdį;
- nuteisti lygtinai: ikiteisminio tyrimo skyrius sprendimą nuteisti lygtinai gali priimti tik tuo atveju, jei nusikaltimą padariusiam asmeniui nebuvo paskirta ilgesnė nei šešių mėnesių laisvės atėmimo bausmė; skyrius nustatys ne ilgesnį nei penkerių metų bandomąjį laikotarpį, per kurį nusikaltimą padaręs asmuo turės laikytis įvairių sąlygų; jei šis asmuo padaro naują nusikaltimą arba nesilaiko bandomojo laikotarpio sąlygų, teismas gali atnaujinti bylą).

Jei ikiteisminio tyrimo skyrius nusprendžia išsiųsti įtariamąjį į psichikos sveikatos įstaigą arba nuteisti lygtinai, jo sprendimas prilyginamas galutiniam baudžiamųjų bylų teismo sprendimui, be to, ikiteisminio tyrimo skyrius taip pat priims sprendimą dėl jūsų civilinio ieškinio atlyginti nuostolius.

Kaip nukentėjusioji šalis arba [civilinis ieškovas baudžiamajame procese](#)¹, būsite informuotas apie bylos nagrinėjimo datą. Jei jūsų byla perduodama baudžiamųjų bylų teismui, taip pat būsite informuojamas apie bylos nagrinėjimo datą.

Ar galiu skųstis, jei mano byla bus nutraukta neperdavus jos nagrinėti teismui?

Prokuroro sprendimo nutraukti bylą apskūsti negalite. Atsižvelgiant į bylos faktus, aplinkybes ir jos nutraukimo motyvus, vis tiek išlieka galimybė baudžiamųjų bylų teismuose reikalauti atlyginti nuostolius (nepaisant kokio nors proceso civilinių bylų teismuose):

- jei nusikaltimas nesunkus (*contravention/overtreding*) arba padarytas baudžiamasis nusižengimas (*délit/wanbedrijf*), nusikaltimą padariusiam asmeniui tiesiogiai galite iškelti bylą teisme. Šiuo atveju turite kreiptis į antstolį ir prašyti, kad jis nusikaltimą padariusiam asmeniui įteiktų šaukimą į teismą;
- be to, ikiteisminio tyrimo teisėjui galite pateikti baudžiamąjį skundą ir pareikšti ieškinį kaip [civilinis ieškovas baudžiamajame procese](#)¹; tuomet teisėjas turi pareigą pradėti teisminį tyrimą. Šiuo atveju turite ikiteisminio tyrimo teisėjui aiškiai pareikšti, kad ieškinį pareiškiate kaip civilinis ieškovas baudžiamajame procese. Tokį pareiškimą galima padaryti žodžiu arba raštu. Ikiteisminio tyrimo teisėjas surašo oficialų protokolą, kuriame patvirtinama, kad byloje dalyvaujate kaip civilinis ieškovas. Turėtumėte žinoti, kad šiuo atveju ikiteisminio tyrimo teisėjas gali prašyti pateikti užstatą proceso išlaidoms padengti. Šio užstato dydį nustato teisėjas. Taip pat turėtumėte žinoti, kad teismo ikiteisminio tyrimo skyrius tyrimo pabaigoje gali nuspręsti neperduoti bylos teismui, jei, pvz., prieš kaltinamąjį nesurinkta pakankamai įrodymų. Teismo posėdyje privalote patvirtinti savo, kaip civilinio ieškovo procese, statusą.

Iškelti bylos nusikaltimą padariusiam asmeniui tiesiogiai teisme arba pateikti skundo kaip civilinis ieškovas baudžiamajame procese negalite, jei nusikaltimą padarė nepilnametis.

Kaip [civilinis ieškovas baudžiamajame procese](#)¹, apeliacinio teismo kaltinimų skyriui *Kamer van inbeschuldigingstelling/Chambre des mises en accusation*) galite apskusti visus ikiteisminio tyrimo skyriaus sprendimus, įskaitant bet kokią sprendimą nepradėti kaltinamojo baudžiamojo persekiojimo. Kaltinimų skyriaus sprendimo apskusti negalite, taip pat negalite vėliau pats iškelti teisme bylos nusikaltimą padariusiam asmeniui.

Jeigu sprendimą dėl nuostolių atlyginimo priima ikiteisminio tyrimo skyrius (tais atvejais, kai nusikaltimą padaręs asmuo išsiunčiamas į psichikos sveikatos įstaigą arba kai nuteisiamas lygtinai), galite pateikti skundą dėl priteistų nuostolių dydžio, bet ne dėl baudžiamųjų bylų teismo nuosprendžio. Skundą turite pateikti per penkiolika dienų (arba per tris dienas, jei kaltinamajam skirtas prevencinis sulaikymas) teismo raštinėje. Tuomet apeliacinio teismo kaltinimų skyrius svarstys jūsų ieškinį dėl nuostolių atlyginimo.

Jeigu dėl kurios nors priežasties nedalyvavote baudžiamajame procese, savo ieškinį galite pareikšti civilinių bylų teismuose. Tai galima padaryti net ir prokurorui nusprendus nutraukti baudžiamąją bylą. Civilinį ieškinį civilinių bylų teisme galite pareikšti įteikdamas šaukimą asmeniui, kuris sukėlė žalą, išskyrus atvejus, kai visos šalys į teismą sutinka atvykti savanoriškai. Šaukimą taip pat galite įteikti draudimo bendrovei, jei jos dalyvavimas yra būtinas (pvz., įvykus eismo įvykiui). Civilinių bylų teismo procesas iš esmės skiriasi nuo baudžiamųjų bylų proceso. Jei norite civilinių bylų teisme pareikšti ieškinį (*burgerlijke rechtbank/tribunal civil*) (pvz., jeigu nedalyvavote baudžiamajame procese arba jūsų byla buvo nutraukta), privalote būti pasirengęs įrodyti, kad buvo padarytas teisės pažeidimas. Jei baudžiamoji byla neužbaigta, civilinių bylų teismas lauks baudžiamųjų bylų teismo nuosprendžio ir tik po to priims sprendimą dėl civilinio ieškinio. Civilinių bylų teismas privalo vadovautis baudžiamojoje byloje padarytomis išvadomis. Nagrinėjant ieškinį civilinių bylų teismuose taip pat patiriama išlaidų.

Esu užsienietis. Kaip ginamos mano teisės ir interesai?

Jūs, kaip užsienietis, turite visas pirmiau išaiškintas teises. Jums taip pat bus suteikiamos kai kurios papildomos teisės, kuriomis siekiama sudaryti jums lengvesnes sąlygas dalyvauti baudžiamajame procese.

Jei nemokate valstybinės kalbos, turite teisę prašyti nemokamų vertėjo paslaugų. Taip pat pareiškimą galite surašyti pats (arba prašyti, kad policijos pareigūnas užrašytų jūsų pareiškimą jūsų gimtąja kalba). Jei esate už šalies ribų, prokuroras arba ikiteisminio tyrimo teisėjas jus gali apklausti vaizdo konferencijos priemonėmis.

Jei kreipiatės dėl prieglobsčio, turite teisę prašyti, kad pagal antrinės teisinės pagalbos taisykles jums būtų skirtas nemokamas advokatas.

Papildoma informacija:

- Konstitucija – [olandų](#) ir [prancūzų](#) kalbomis.
- Teismo kodeksas – [olandų](#) ir [prancūzų](#) kalbomis.
- Baudžiamojo proceso kodeksas – [olandų](#) ir [prancūzų](#) kalbomis.
- 1992 m. rugpjūčio 5 d. Policijos pajėgų įstatymas – [olandų](#) ir [prancūzų](#) kalbomis.
- 1985 m. rugpjūčio 1 d. Įstatymas dėl valstybės kompensacijos – [olandų](#) ir [prancūzų](#) kalbomis.
- 1964 m. birželio 29 d. Įstatymas dėl lygtinio nuteisimo, bausmės vykdymo atidėjimo ir probacijos [olandų](#) kalba.
- 2007 m. gegužės 4 d. aplinkraštis GPI 58 dėl elgesio su nukentėjusiais asmenimis integruotose policijos pajėgose – olandų kalba.
- Generalinės prokuratūros kolegijos aplinkraštis COL 5/2009 dėl vienodų skundų blankų, policijos vykdomo šių blankų perdavimo ir aplinkraščio COL 8/2005 pakeitimo, peržiūrėta 2012 m. gruodžio 20 d. versija.
- 2008 m. rugsėjo 26 d. dėl tarpdalykinio bendradarbiavimo dirbant su nukentėjusiais nuo prekybos žmonėmis ir (arba) sunkių neteisėto jų gabenimo formų įteisinimo – [olandų](#) kalba.
- 2012 m. lapkričio 12 d. aplinkraštis COL 16/2012 – bendras teisingumo ministro, vidaus reikalų ministro ir generalinių prokurorų kolegijos aplinkraštis dėl nukentėjusiųjų priėmimo prokuratūrose ir teismuose.
- 2012 m. lapkričio 12 d. aplinkraštis COL 17/2012 – bendras teisingumo ministro, vidaus reikalų ministro ir generalinių prokurorų kolegijos aplinkraštis dėl tinkamo mirusiojo laidojimo, pranešimo apie mirtį, tinkamo atostogų suteikimo ir nusikaltimo vietos sutvarkymo baudžiamosiose bylose, kuriose dalyvauja teisminės institucijos.
- 2012 m. gruodžio 20 d. aplinkraštis COL 18/2012 – bendras teisingumo ministro, vidaus reikalų ministro ir generalinių prokurorų kolegijos aplinkraštis dėl laikino draudimo pateikti į namus smurto šeimoje atveju.

- 2003 m. gruodžio 18 d. karaliaus dekretas dėl dalinai arba visiškai nemokamos antrinės teisinės pagalbos – olandų kalba.
- 2004 m. gegužės 16 d. karaliaus dekretas dėl kovos su prekyba žmonėmis ir neteisėtu jų gabenimu – olandų kalba.
- 1999 m. birželio 13 d. karaliaus dekretas dėl Teisingumo ministerijos teismų tarnybos organizavimo – olandų ir prancūzų kalbomis.
- 1950 m. gruodžio 28 d. karaliaus dekretas, kuriuo nustatomos bendrosios taisyklės dėl teisinių išlaidų atlyginimo baudžiamosiose bylose.
- 1998 m. balandžio 7 d. Valstybės ir flamandų bendruomenės bendradarbiavimo sutartis dėl pagalbos nukentėjusiems asmenims – olandų kalba.
- 2009 m. birželio 5 d. Valstybės, flamandų bendruomenės, prancūzų bendruomenės, prancūzų bendruomenės komiteto ir jungtinio bendruomenės komiteto susitarimas dėl protokolo dėl pagalbos nukentėjusiems – olandų ir prancūzų kalbomis.
- 2009 m. birželio 5 d. Valstybės, prancūzų bendruomenės ir Valonijos regiono susitarimas dėl protokolo dėl pagalbos nukentėjusiems – olandų ir prancūzų kalbomis.
- 2009 m. birželio 5 d. Valstybės ir vokiečių kalba kalbančios bendruomenės susitarimas dėl protokolo dėl pagalbos nukentėjusiems – olandų, prancūzų ir vokiečių kalbomis

1. Civilinis ieškovas baudžiamajame procese

Civilinį ieškinį baudžiamųjų bylų teisme galite pareikšti bet kuriame baudžiamojo proceso etape, net jeigu policijai nepateikėte skundo. Turite ne tik įprastas nukentėjusiojo teises, bet ir, kaip civilinis ieškovas baudžiamajame procese, turite teisę:

prašyti atlyginti nuostolius; kalbėti teismo posėdyje; proceso pabaigoje prašyti atlyginti išlaidas ir prašyti, kad teismo procese būtų paskirtas vertėjas; jeigu jūsų civilinis ieškinys laikomas priimtiniu ir pagrįstu, baudžiamajame procese galėsite pasinaudoti įvairiomis teisėmis, be to, jums nereikės teismui pateikti prašymo dėl nukentėjusiojo statuso suteikimo, kad būtų skiriamos baudos. Baudžiamajame procese galite užsiregistruoti kaip civilinis ieškovas pateikdamas supaprastintą prašymą, jeigu prokuratūra jau pradėjo tirti bylą. Tai galite padaryti bet kuriame tyrimo arba teismo nagrinėjimo etape, tačiau tokio prašymo nebegalėsite pateikti apeliaciniame procese. Jei nusikaltimas nesunkus (contravention/overtreding) arba padarytas baudžiamasis nusižengimas (délit/wanbedrijf), civilinį ieškinį galite pateikti ikiteisminio tyrimo teisėjui, kuris tuomet turi pareigą pradėti baudžiamąjį tyrimą. Atsižvelkite į tai, kad ikiteisminio tyrimo etapo pabaigoje ikiteisminio tyrimo kolegija vis dar gali laisvai nuspręsti, jog nepakanka įrodymų, kad kaltinamojo bylą būtų galima nagrinėti teisme. Norėdamas prisiteisti nuostolių atlyginimą, turėsite pateikti patirtų nuostolių įrodymus. Teismas įvertins, ar jūsų prašymas yra priimtinas, ir nuspręs, ar jį patenkinti, ar ne. Kaip civilinis ieškovas baudžiamajame procese, turite teisę perduoti bylą apeliacinio teismo kaltinimų skyriui, jeigu baudžiamasis tyrimas vyksta ilgiau nei vienus metus. Ši galimybė leidžia jums netiesiogiai kontroliuoti tyrimo eigą.

2. Nukentėjusiųjų nuo prekybos žmonėmis apsauga Nuo 1990 m. pradžios nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis Belgijoje suteikiamas saugomo nukentėjusiojo statusas. Toliau nurodytų kategorijų nukentėjusieji turi teisę pasinaudoti „nukentėjusiojo nuo prekybos žmonėmis“ statusu: nukentėjusieji nuo prekybos žmonėmis . y. prekyba žmonėmis siekiant juos lytiškai išnaudoti, versti prašyti išmaldos, ekonomiškai išnaudoti, išimti organus, versti daryti nusikaltimus); nukentėjusieji nuo neteisėto žmonių gabenimo (t. y. pagalba neteisėtai migracijai siekiant pasipelnyti) sunkinančiomis aplinkybėmis. Šiai grupei priskiriami nukentėjusieji nuo smurtinių nusikaltimų ir nukentėjusieji, kurių gyvybei gresia pavojus. Jei jums suteiktas „nukentėjusiojo nuo prekybos žmonėmis“ statusas, galite pasinaudoti specialiomis su leidimu gyventi ir dirbti šalyje susijusiomis sąlygomis, jeigu: nutraukiate ryšius su įtariamaisiais; sutinkate su privaloma pagalba, kurią siūlo pripažintas centras, teikiantis specializuotas nukentėjusiųjų nuo prekybos žmonėmis priėmimo ir pagalbos jiems paslaugas; duodamas parodymus arba pateikdamas skundą bendradarbiaujate su teisminėmis institucijomis.

3. Administracinės sankcijos Administracinės sankcijas skiria vietos valdžios institucijos ir tai nėra baudžiamosios sankcijos. Vietos valdžios institucijos turi teisę už tam tikrus smulkius nusikaltimus ir pažeidimus skirti administracines sankcijas (baudas, pastatų arba patalpų uždarymą, leidimų arba licencijų galiojimo sustabdymą). Šias sankcijas savivaldybė gali skirti už savivaldybės taisyklių pažeidimus, tam tikros rūšies vandalizmą ir t. t. Šios sankcijos nepriklauso nuo prokuroro sprendimo traukti baudžiamajon atsakomybėn.

█ Paskutinis naujinimas: 03/07/2025

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.